

Zotheid

JANJAAP LUIJT

Vijfhonderd jaar geleden liet de Nederlandse humanist Desiderius Erasmus in Parijs de satire *Moriae encomium, sive Stultitiae laus* ofwel *Lof der Zotheid* publiceren. Bij monde van de Stultitia (Zotheid) die samen met haar vijf dochters over de wereld heerst, drijft Erasmus de spot met de manier waarop mensen hun eigen belangen najagen met grote dwaasheid en kortzichtigheid. Behalve kerkelijke autoriteiten worden ook kooplieden, vorsten en wetenschappers bekritiseerd. Zo draagt hoofdstuk 57 de titel ‘De inhalige bisschoppen’ en noemt Erasmus kooplieden ‘het zotst en gemeenst van allemaal, omdat zij het gemeenste beroep van allen uitoefenen.’ Het boek wordt beschouwd als een van de meest invloedrijke werken van de westerse beschaving en als de publicatie die de weg vrijmaakte voor de reformatie.

Ter gelegenheid van het jubileum geeft het Ministerie van Financiën een speciale 2-euroherdenkingsmunt uit. De munt is een ontwerp van de Engelse Dylan Shields en toont een interpretatie

van het portret van Erasmus door de kunstenaar Hans Holbein en een impressie van koningin Beatrix. Een en ander heeft Shields samengesteld met behulp van een ‘rapid prototype printer’. Uit zestig inzendingen heeft een jury drie ontwerpen genomineerd, waaruit het publiek de officiële 2-euroherdenkingsmunt heeft gekozen. Kennelijk heb ik deze verkiezing gemist.

Wat ik niet heb gemist zijn de advertenties in de gratis kranten die op het station worden uitgedeeld. Daarin las ik: ‘Ruil 2 euro voor 2 euro!’ Blijkbaar was haast geboden om deze munt in de collectie te krijgen, want onderaan de advertentie prijkte de waarschuwing: ‘De vraag is groot en de beschikbaarheid beperkt. Dus reageer direct!’. Voor de zekerheid heb ik even de website van het ministerie geraadpleegd, want stel je voor: een beperkte oplage. Gelukkig kon het ministerie mij melden dat de oplage van deze munt is vastgesteld op 4 miljoen stuks. Zonder zotheid, wacht ik daarom rustig af, totdat ik een exemplaar in mijn portemonnee vind. ■

Bij de voorplaat

1641 uit 1640, Orange, gouden ‘double pistole’ of ‘grand ecu d’or’ op naam van Frederik Hendrik, Prince d’Orange 1625-1647.

Voorzijde: borstbeeld Frederik Hendrik naar rechts. Omschrift: FRED. HENR. D.G. PRIN. AVR. CO. NAS*. Keerzijde: gekroond gevierendeeld wapenschild: eerste kwartier Nassau, tweede kwartier Katzenelnbogen, derde kwartier Vianden, vierde kwartier Dietz. Middenschild: Chalons-Orange met als hartschild Genève. Twee bij schilden: Meurs en Buren. Deze prachtige gouden munt, heeft een gewicht van 13,22 gram, een diameter van 30 mm en is als variant niet vermeld.

Delm. 576; VW 55Bb; Duplessy 2160 (quadruple pistole); Fr. 196; KM 73 [13,22 gram]. Dit uitermate zeldzame pronkstuk maakt deel uit van een bescheiden collectie munten van Orange, die worden geveild in de voorjaarsveiling van Karel de Geus veiling 31 op 18 en 19 april 2011.